

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	Kommissionen	
2000/C 307/01	Euroens vekselkurs	1
2000/C 307/02	Offentliggørelse af medlemsstaternes afgørelser om at udstede eller tilbagekalde licenser i henhold til artikel 13, stk. 4, i Rådets forordning (EØF) nr. 2407/92 om udstedelse af licenser til luftfartsselskaber ⁽¹⁾	2
2000/C 307/03	Offentliggørelse af medlemsstaternes afgørelser om at udstede eller tilbagekalde licenser i henhold til artikel 13, stk. 4, i Rådets forordning (EØF) nr. 2407/92 om udstedelse af licenser til luftfartsselskaber ⁽¹⁾	4
2000/C 307/04	Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion (Sag COMP/M.1745 — EADS) ⁽¹⁾	4
2000/C 307/05	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.2194 — CCF-Loxxia/Crédit Lyonnais-Slibail/JV) — Det overvejes at behandle denne sag i henhold til den forenklede procedure ⁽¹⁾	5
	DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE	
	EFTA-Tilsynsmyndigheden	
2000/C 307/06	Meddelelse fra EFTA-Tilsynsmyndigheden om samarbejde mellem de nationale konkurrencemyndigheder og EFTA-Tilsynsmyndigheden om behandling af sager, der henhører under artikel 53 og 54 i EØS-aftalen	6
2000/C 307/07	Meddelelse fra EFTA-Tilsynsmyndigheden vedrørende 24. ændring af de proceduremæssige og materielle regler for statsstøtte (videreførelse af gyldighedsperioden for reglerne for støtte til miljøbeskyttelse)	16

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (fortsat)	Side
2000/C 307/08	Meddelelse fra EFTA-Tilsynsmyndigheden om 25. ændring af de proceduremæssige og materielle regler for statsstøtte (forlængelse af gyldighedsperioden for reglerne om støtte til kunstfiberindustrien)	16
	Det stående udvalg for EFTA-Staterne	
2000/C 307/09	Fortegnelse over kreditinstitutter, der er tilladt i Island, Liechtenstein og Norge i henhold til artikel 3, stk. 7, i direktiv 77/780/EØF	17

I

(Meddelelser)

KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾**25. oktober 2000**

(2000/C 307/01)

1 euro	=	7,4430	danske kroner
	=	339,49	græske drakmer
	=	8,4602	svenske kroner
	=	0,5771	pund sterling
	=	0,8307	amerikanske dollar
	=	1,2644	canadiske dollar
	=	89,8	japanske yen
	=	1,5015	schweizerfranc
	=	7,946	norske kroner
	=	72,36	islandske kroner ⁽²⁾
	=	1,5978	australske dollar
	=	2,0805	new zealandske dollar
	=	6,3751	sydafrikanske rand ⁽²⁾

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

⁽²⁾ Kilde: Kommissionen.

Offentliggørelse af medlemsstaternes afgørelser om at udstede eller tilbagekalde licenser i henhold til artikel 13, stk. 4, i Rådets forordning (EØF) nr. 2407/92 ⁽¹⁾ om udstedelse af licenser til luftfartsselskaber ⁽²⁾

(2000/C 307/02)

(EØS-relevant tekst)

DET FORENEDE KONGERIGE

Udstedte licenser

Kategori A: Licenser udstedt til luftfartsselskaber, der ikke opfylder de kriterier, der er omhandlet i artikel 5, stk. 7, litra a), i forordning (EØF) nr. 2407/92

Luftfartsselskabets navn	Luftfartsselskabets adresse	Berettiget til befordring af	Afgørelse gyldig fra og med
Veritair Limited	Cardiff Heliport Foreshore Road, East Moore Cardiff, South Glamorgan CF1 5LZ	Flypassagerer, post, fragt	16.5.2000

Kategori B: Licenser udstedt til luftfartsselskaber, der opfylder de kriterier, der er omhandlet i artikel 5, stk. 7, litra a), i forordning (EØF) nr. 2407/92

Luftfartsselskabets navn	Luftfartsselskabets adresse	Berettiget til befordring af	Afgørelse gyldig fra og med
Forth & Clyde Helicopter Services Limited	Building 98a, General Aviation Area Edinburgh Airport EH12 9DN	Flypassagerer, post, fragt	17.7.2000
Heliflight (UK) Limited	Wolverhampton Airport Bobbington, Stourbridge W. Midlands DY7 5DY	Flypassagerer, post, fragt	28.6.2000
Police Aviation Services Limited	Gloucester Airport Staverton, Cheltenham Gloucestershire GL51 6SS	Flypassagerer, post, fragt	10.4.2000
EBG Helicopters Limited	Hangar One Redhill Aerodrome, Kingsmill Lane Redhill, Surrey RH1 5JY	Flypassagerer, post, fragt	19.4.2000

Tilbagekaldte licenser

Kategori A: Licenser udstedt til luftfartsselskaber, der ikke opfylder de kriterier, der er omhandlet i artikel 5, stk. 7, litra a), i forordning (EØF) nr. 2407/92

Luftfartsselskabets navn	Luftfartsselskabets adresse	Berettiget til befordring af	Afgørelse gyldig fra og med
Caledonian Airways Limited	Caledonian House, Gatwick Airport West Sussex RH6 0LF	Flypassagerer, post, fragt	28.4.2000
Brintel Helicopters Limited (British International)	Buchan Road, Aberdeen Airport, Dyce Aberdeen AB21 7BZ	Flypassagerer, post, fragt	3.8.2000

⁽¹⁾ EFT L 240 af 24.8.1992, s. 1.

⁽²⁾ Meddelt til Kommissionen før 15.10.2000

Luftfartsselskabets navn	Luftfartsselskabets adresse	Berettiget til befordring af	Afgørelse gyldig fra og med
Air Bristol Limited (AB Airlines)	Enterprise House Stansted Airport, Stansted Essex CM24 1QW	Flypassagerer, post, fragt	1.4.2000
Atlantic Bridge Aviation Limited (Sky-Trek Airlines and/or Euroceltic Airways)	Lydd Airport, Kent TN29 0QL	Flypassagerer, post, fragt	16.8.2000

Kategori B: Licenser udstedt til luftfartsselskaber, der opfylder de kriterier, der er omhandlet i artikel 5, stk. 7, litra a), i forordning (EØF) nr. 2407/92

Luftfartsselskabets navn	Luftfartsselskabets adresse	Berettiget til befordring af	Afgørelse gyldig fra og med
Truman Aviation Limited (Truman Air Charter)	Nottingham Airport, Tollerton Nottingham NG12 4GA	Flypassagerer, post, fragt	17.3.2000
Justgold Limited (Blackpool Air Charter)	Blackpool Airport Air Centre, Blackpool Lancashire FY4 2QS	Flypassagerer, post, fragt	26.5.2000
CSE Bournemouth Limited (IDS Aircraft)	Citation Centre, Hangar 266 Bournemouth International Airport Christchurch, Dorset BH23 6NW	Flypassagerer, post, fragt	30.6.2000
Graff Aviation Limited	Orchard End, Avondasset, Leamington Spa Warwickshire CV33 0AY	Flypassagerer, post, fragt	7.9.2000
Clacton Aero Club (1988) Limited	Clacton Airfield, West Road, Clacton-on-Sea Essex CO15 1AG	Flypassagerer, post, fragt	15.5.2000
Air Care (South West) Limited	Darley House, Upton Cross, Liskeard Cornwall PL14 5AS	Flypassagerer, post, fragt	2.5.2000
Dragon Helicopter Services Limited (Redhill Helicopter Centre)	Hangar One, Redhill Aerodrome, Kingsmill Lane, Redhill, Surrey RH1 5YP	Flypassagerer, post, fragt	20.4.2000

Ændring af licensindehaverens navn

Kategori A: Licenser udstedt til luftfartsselskaber, der ikke opfylder de kriterier, der er omhandlet i artikel 5, stk. 7, litra a), i forordning (EØF) nr. 2407/92

Nyt navn	Luftfartsselskabets adresse	Berettiget til befordring af	Afgørelse gyldig fra og med
Scotia Helicopter Services Ltd (tidligere: Bond Helicopters Ltd)	Aberdeen Airport East, Dyce Aberdeen AB2 0DT	Flypassagerer, post, fragt	18.7.2000
JMC Airlines Limited (tidligere: Flying Colours Airlines Ltd)	Commonwealth House, Chicago Avenue Manchester International Airport Manchester M90 3DP	Flypassagerer, post, fragt	3.5.2000

Offentliggørelse af medlemsstaternes afgørelser om at udstede eller tilbagekalde licenser i henhold til artikel 13, stk. 4, i Rådets forordning (EØF) nr. 2407/92 ⁽¹⁾ om udstedelse af licenser til luftfartsselskaber ⁽²⁾

(2000/C 307/03)

(EØS-relevant tekst)

DANMARK

Tilbagekaldte licenser

Kategori B: Licenser udstedt til luftfartsselskaber, der opfylder de kriterier, der er omhandlet i artikel 5, stk. 7, litra a), i forordning (EØF) nr. 2407/92

Luftfartsselskabets navn	Luftfartsselskabets adresse	Berettiget til befordring af	Afgørelse gyldig fra og med
Air Alpha A/S	Odense Lufthavn, Lufthavnsvej 31, DK-5720 Odense N	Flypassagerer, post, fragt	1.9.2000

⁽¹⁾ EFT L 240 af 24.8.1992, s. 1.

⁽²⁾ Meddelt til Kommissionen før 15.10.2000.

Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion

(Sag COMP/M.1745 — EADS)

(2000/C 307/04)

(EØS-relevant tekst)

Den 11. maj 2000 besluttede Kommissionen ikke at modsætte sig ovennævnte fusion, idet den erklærede den forenelig med det fælles marked. Denne beslutning er baseret på artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89. Beslutningsteksten i sin helhed eksisterer kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- i papirudgave gennem salgskontorerne for Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer (se liste på omslagets sidste side)
- i elektronisk udgave i »CEN«-versionen af CELEX-databasen under dokumentnummer 300M1745. CELEX er det datamatbaserede dokumentationssystem for europæisk fællesskabsret.

For yderligere oplysninger kontakt venligst:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations (OP/A/4-B)
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Tlf. (352) 29 29-42455; fax (352) 29 29-42763.

Anmeldelse af en planlagt fusion**(Sag COMP/M.2194 — CCF-Loxxia/Crédit Lyonnais-Slibail/JV)****Det overvejes at behandle denne sag i henhold til den forenklede procedure**

(2000/C 307/05)

(EØS-relevant tekst)

1. Den 16. oktober 2000 modtog Kommissionen i henhold til artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 ⁽¹⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1310/97 ⁽²⁾, en anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomheden Crédit Commercial de France (CCF), der tilhører koncernen HSBC (Det Forenede Kongerige), og Crédit Lyonnais erhverver fælles kontrol, jf. artikel 3, stk. 1, litra b), i nævnte forordning, med virksomhederne Loxxia, Slibail og Slibail Location ved køb af aktier i et nyoprettet selskab, som udgør et joint venture.
2. De pågældende virksomheder udøver følgende erhvervsaktiviteter:
  - CCF: kreditinstitution (bankvirksomhed og finansielle aktiviteter)
  - Crédit Lyonnais: kreditinstitution (bankvirksomhed og finansielle aktiviteter)
  - Loxxia: datterselskab af CCF, hovedsagelig aktivt inden for leasing af flytbare aktiver (via Loxxia-Bail) og finansiell udlejning (via Loxxia-Multibail) til virksomheder og liberale erhverv
  - Slibail og Slibail Location: datterselskaber af Crédit Lyonnais, hovedsagelig aktive indenfor leasing af flytbare aktiver (Slibail) og finansiell udlejning (Slibail Location) til virksomheder og liberale erhverv. Slibail og Slibail Location ejer også 49 % af Slibail LD, en virksomhed specialiseret i langtidsudlejning af motorkøretøjer.
3. På grundlag af en foreløbig undersøgelse finder Kommissionen, at den anmeldte fusion kan falde ind under forordning (EØF) nr. 4064/89. Den forbeholder sig dog sin endelige stilling til dette punkt. I henhold til Kommissionens meddelelse om en forenklet procedure for behandling af visse fusioner jf. Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 ⁽³⁾ skal det bemærkes, at det overvejes at behandle denne sag i henhold til proceduren beskrevet i denne meddelelse.
4. Kommissionen opfordrer andre interesserede parter til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Bemærkningerne, med angivelse af sag COMP/M.2194 — CCF-Loxxia/Crédit Lyonnais-Slibail/JV kan sendes til Kommissionen med telefax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller med posten til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Direktorat B — Merger Task Force
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ EFT L 395 af 30.12.1989, s. 1. Berigtigelse i EFT L 257 af 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 af 9.7.1997, s. 1. Berigtigelse i EFT L 40 af 13.2.1998, s. 17.

⁽³⁾ EFT C 217 af 29.7.2000, s. 32.

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDEN

Meddelelse fra EFTA-Tilsynsmyndigheden om samarbejde mellem de nationale konkurrencemyndigheder og EFTA-Tilsynsmyndigheden om behandling af sager, der henhører under artikel 53 og 54 i EØS-aftalen

(2000/C 307/06)

- A. Denne meddelelse offentliggøres i henhold til reglerne i aftalen om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-aftalen) og aftalen mellem EFTA-staterne om oprettelse af en tilsynsmyndighed og en domstol (tilsyns- og domstolsaftalen).
- B. Europa-Kommissionen har offentliggjort en meddelelse om samarbejde mellem de nationale konkurrencemyndigheder og Kommissionen om behandling af sager, der henhører under EF-traktatens artikel 85 og 86 (nu artikel 81 og 82) ⁽¹⁾. Denne ikke-bindende akt indeholder de principper og regler, som Europa-Kommissionen følger på konkurrenceområdet. Den forklarer også, på hvilken måde Kommissionen agter at samarbejde med de nationale konkurrencemyndigheder.
- C. EFTA-Tilsynsmyndigheden anser ovennævnte akt for at være EØS-relevant. For at opretholde lige konkurrencevilkår og sikre en ensartet anvendelse af EØS-konkurrencereglerne i hele det europæiske økonomiske samarbejdsområde vedtager EFTA-Tilsynsmyndigheden nærværende meddelelse på basis af de beføjelser, der er tillagt den ved artikel 5, stk. 2, litra b), i tilsyns- og domstolsaftalen. Den agter at følge principperne og reglerne i denne meddelelse i forbindelse med anvendelsen af de relevante EØS-regler i et bestemt tilfælde.
- D. Formålet med denne meddelelse er specielt at tydeliggøre, hvorledes EFTA-Tilsynsmyndigheden agter at samarbejde med EFTA-staternes konkurrencemyndigheder ved anvendelsen af EØS-aftalens artikel 53 og 54 i individuelle tilfælde.

I. EFTA-STATERNES OG EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDENS ROLLE

1. Inden for konkurrencepolitikken har EFTA-Tilsynsmyndigheden og EFTA-staterne forskellige opgaver. Medens EFTA-Tilsynsmyndigheden sammen med Europa-Kommissionen, i det følgende benævnt »Kommissionen«, kun er tillagt kompetence til at anvende EØS-konkurrencereglerne, anvender EFTA-staterne ikke blot deres nationale lovgivning, men deltager også i anvendelsen af EØS-aftalens artikel 53 og 54.

2. Denne inddragelse af EFTA-staterne i konkurrencepolitikken i EØS betyder, at beslutningerne kan træffes så tæt som muligt på de deraf berørte. En decentraliseret anvendelse af EØS-konkurrencereglerne medfører ligeledes en bedre opgavefordeling. Hvis den påtænkte handling på grund af sit omfang eller sine virkninger bedst kan gennemføres på EØS-plan, skal EFTA-Tilsynsmyndigheden, når den er kompetent i henhold til EØS-aftalens artikel 56 ⁽²⁾, tage skridt til handling. Ellers er det den pågældende EFTA-stats konkurrencemyndighed, der skal handle.

3. EØS-retten anvendes af EFTA-Tilsynsmyndigheden, Kommissionen og de nationale konkurrencemyndigheder på

den ene side og de nationale domstole på den anden side i overensstemmelse med EØS-rettens principper og den retspraksis, der er fastlagt af EFTA-Domstolen, De Europæiske Fællesskabers Domstol og Ret i Første Instans.

De nationale domstole skal sikre overholdelse af privatpersoners subjektive rettigheder i deres gensidige forhold ⁽³⁾. I henhold til EF-retten følger disse subjektive rettigheder af den direkte virkning, som Domstolen tillægger forbuddene i EF-traktatens artikel 81, stk. 1, ⁽⁴⁾ og artikel 82 samt fritagelsesforordningerne ⁽⁵⁾. Hvad angår EØS-retten og EFTA-staterne,

⁽¹⁾ EFT C 313 af 15.10.1997, s. 3.

⁽²⁾ Kompetencen til at handle i individuelle sager, som henhører under EØS-aftalens artikel 53 og 54, er fordelt mellem EFTA-Tilsynsmyndigheden og Europa-Kommissionen efter reglerne i EØS-aftalens artikel 56. Kun en af myndighederne kan gribe til handling i en given sag.

⁽³⁾ Sag T-24/90, Automec mod Kommissionen (Automec II), Sml. 1992, s. II-2223, præmis 85. I EØS-aftalens artikel 6 hedder det, at med forbehold af fremtidig udvikling i retspraksis fortolkes bestemmelserne i denne aftale, i det omfang de indholdsmæssigt er identiske med tilsvarende regler i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab samt retsakter udstedt i medfør af disse to traktater, ved deres gennemførelse og anvendelse i overensstemmelse med de relevante afgørelser, der er truffet af De Europæiske Fællesskabers Domstol forud for tidspunktet for undertegnelsen af EØS-aftalen. Hvad angår de relevante afgørelser, der er truffet efter undertegnelsen af EØS-aftalen, følger det af artikel 3, stk. 2, i tilsyns- og domstolsaftalen, at EFTA-Tilsynsmyndigheden og EFTA-Domstolen skal tage behørigt hensyn til de principper, der er fastlagt heri.

⁽⁴⁾ Sag 127/73, BRT mod SABAM, Sml. 1974, s. 51, præmis 16.

⁽⁵⁾ Sag 63/75, Fonderies Roubaix-Wattrelos v. Fonderies A. Roux, Sml. 1976, s. 111.

skønner EFTA-Tilsynsmyndigheden, at de interne virkninger af EØS-retten reguleres af de nationale forfatningsbestemmelser, jf. protokol 35 til EØS-aftalen. Ifølge denne protokol skal EFTA-staterne, om fornødent ved at fastsætte en lovbestemmelse herom, garantere, at EØS-reglerne har forrang i tilfælde af konflikt mellem gennemførte EØS-regler og andre lovbestemmelser. Desuden bevirker ifølge EFTA-Domstolen en sådan bestemmelses iboende natur, at enkeltpersoner og erhvervsdrivende, i tilfælde af konflikt mellem gennemførte EØS-bestemmelser og nationale lovbestemmelser, på nationalt plan skal have ret til at påberåbe sig og kræve alle rettigheder, som måtte følge af bestemmelserne i EØS-aftalen, og som er en del af eller er blevet indarbejdet i den respektive nationale retsorden, hvis de ubetingede og tilstrækkeligt præcise⁽⁶⁾. Forholdet mellem de er nationale domstole og EFTA-Tilsynsmyndigheden, hvad angår anvendelsen af artikel 53 og 54 i EØS-aftalen, er uddybet i EFTA-Tilsynsmyndighedens meddelelse fra 1995⁽⁷⁾. Denne meddelelse er med hensyn til samarbejdet med de nationale myndigheder en pendant til meddelelsen fra 1995 om samarbejdet med de nationale domstole.

4. EFTA-Tilsynsmyndigheden og de nationale konkurrencemyndigheder har det til fælles, at de i deres egenskab af forvaltningsmyndigheder handler i offentlighedens interesse inden for rammerne af deres generelle forpligtelse til at udøve kontrol på konkurrenceområdet⁽⁸⁾. Deres indbyrdes forhold er således først og fremmest bestemt af deres fælles opgave, nemlig varetagelsen af den almene interesse. I denne meddelelse, der svarer til meddelelsen om samarbejdet med de nationale domstole, tages der hensyn til dette særlige forhold.

5. EFTA-Tilsynsmyndighedens og konkurrencemyndighedernes særlige rolle er bl.a. præget af den kompetence, som de tillægges ved EØS-aftalen og tilsyns- og domstolsaftalen. Artikel 9, stk. 1, i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen⁽⁹⁾ fastsætter følgende: »Med forbehold af EFTA-Domstolens adgang til prøvelse af beslutningerne i henhold til EØS-aftalens artikel 108, stk. 2, og de relevante bestemmelser i denne aftale er det alene EFTA-Tilsynsmyndigheden, som har beføjelse til i henhold til EØS-aftalens artikel 53, stk. 3, at erklære bestemmelserne i artikel 53, stk. 1, uanvendelige på de vilkår, der er nærmere beskrevet i EØS-aftalens artikel 56«. Det hedder endvidere i samme kapitels artikel 9, stk. 3: »Så længe EFTA-Tilsynsmyndigheden ikke har indledt nogen proce-

dure i medfør af artikel 2⁽¹⁰⁾, 3⁽¹¹⁾ eller 6⁽¹²⁾, forbliver EFTA-staternes myndigheder kompetente til bringe bestemmelserne i 53, stk. 1, og artikel 54 i anvendelse«.

Det følger heraf, at hvis det nationale retssystem har tillagt de nationale konkurrencemyndigheder de nødvendige beføjelser i den henseende, har de kompetence til at håndhæve forbuddene i artikel 53, stk. 1, og i artikel 54 i EØS-aftalen. Hvad angår anvendelse af artikel 53, stk. 3, har de derimod ikke kompetence til at indrømme fritagelser i individuelle sager. De skal tage behørigt hensyn til alle beslutninger eller andre foranstaltninger, som EFTA-Tilsynsmyndigheden har truffet i henhold til denne bestemmelse. De kan ligeledes som faktiske omstændigheder inddrage andre foranstaltninger, som EFTA-Tilsynsmyndigheden måtte have truffet i disse sager, herunder administrative skrivelser.

6. EFTA-Tilsynsmyndigheden mener, at en styrkelse af de nationale konkurrencemyndigheders rolle kunne gøre anvendelsen af EØS-aftalens artikel 53 og 54 mere effektiv og generelt styrke anvendelsen af EØS-konkurrencereglerne inden for hele EØS. For at sikre og udvikle EØS mener EFTA-Tilsynsmyndigheden således, at disse regler bør anvendes mest muligt. Da de nationale myndigheder er tættere på de aktiviteter og virksomheder, der skal kontrolleres, er de ofte bedre end EFTA-Tilsynsmyndigheden i stand til at beskytte konkurrencen.

7. Samarbejdet mellem de nationale myndigheder og EFTA-Tilsynsmyndigheden bør derfor sættes i system. For at være fuldt ud effektivt må samarbejdet være baseret på princippet om en tæt og permanent kontakt.

8. EFTA-Tilsynsmyndigheden ønsker i denne meddelelse at anføre de principper, den vil følge i fremtiden ved behandlingen af de deri beskrevne sager. Formålet med meddelelsen er endvidere at opfordre virksomhederne til i højere grad at henvende sig til medlemsstaternes konkurrencemyndigheder.

9. I meddelelsen beskrives det praktiske samarbejde mellem EFTA-Tilsynsmyndigheden og de nationale myndigheder, således som det bør være. Den berører hverken EFTA-Tilsynsmyndighedens eller de nationale myndigheders kompetence i medfør af de EØS-bestemmelser, der gælder ved behandling af individuelle sager.

10. For de sager, der henhører under EØS-retten, og for at undgå, at overholdelsen af de gældende konkurrenceregler kontrolleres flere gange, hvilket er dyrt for de implicerede virksomheder, bør kontrollen, i det omfang det overhovedet er muligt, udelukkende udøves af en myndighed, enten en EFTA-stats konkurrencemyndighed eller EFTA-Tilsynsmyndigheden. Kontrol udøvet udelukkende af en myndighed er en fordel for virksomhederne.

⁽⁶⁾ Se sag E-1/94, Restamark, dom af 16.12.1994, EFTA-Domstolens samling af afgørelser, 1. januar 1994-30. juni 1995, s. 15, præmis 77.

⁽⁷⁾ Meddelelse om samarbejde mellem nationale domstole og EFTA-Tilsynsmyndigheden ved anvendelsen af artikel 53 og 54 i EØS-aftalen (EØS-afsnittet i og EØS-tillægget til *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. 16 af 4.5.1995).

⁽⁸⁾ Automec II, se fodnote 3, præmis 85.

⁽⁹⁾ Svarer til artikel 9, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 17 af 16. februar 1962.

⁽¹⁰⁾ Negativattester.

⁽¹¹⁾ Standsning af overtrædelser — forbudsbeslutninger.

⁽¹²⁾ Beslutninger i henhold til artikel 53, stk. 3.

Parallele procedurer ved EFTA-Tilsynsmyndigheden på den ene side og en national myndighed på den anden side er fordyrende for de virksomheder, hvis aktiviteter både er omfattet af EØS-retten og EFTA-staternes nationale konkurrenceret. Sådanne procedurer kan medføre gentagen kontrol af den samme aktivitet foretaget dels af EFTA-Tilsynsmyndigheden, dels af den pågældende EFTA-stats konkurrencemyndigheder.

For de virksomheder, der er underkastet EØS-retten, vil det således i nogle tilfælde være en fordel, at visse af de sager, der henhører under EØS-konkurrenceretten, udelukkende behandles af de nationale myndigheder. For fuldt ud at udnytte denne fordel finder EFTA-Tilsynsmyndigheden det ønskeligt, at de nationale myndigheder selv direkte anvender EØS-retten, eller at de i modsat fald ved anvendelse af de nationale bestemmelser når frem til et lignende resultat som ved anvendelse af EØS-retten.

11. Ud over de ressourcemæssige fordele, som dette indebærer for konkurrencemyndighederne, nedbringer samarbejdet mellem konkurrencemyndighederne risikoen for divergerende beslutninger og dermed risikoen for, at virksomhederne henvender sig til den myndighed, som de mener vil imødekomme deres interesser mest.

12. EFTA-staternes konkurrencemyndigheder har således ofte et bedre og mere præcist kendskab til markederne end EFTA-Tilsynsmyndigheden (navnlig de markeder, der har betydeligt nationalt særpræg) og til de pågældende virksomheder. De kan i særdeleshed bedre end EFTA-Tilsynsmyndigheden afsløre ikke-anmeldte karteller eller misbrug af dominerende stilling, hvis virkning først og fremmest gør sig gældende på deres områder.

13. Endelig skal det anføres, at der i mange sager, der behandles af de nationale myndigheder, anvendes argumenter hentet fra såvel den nationale konkurrenceret som fra EØS-retten. For at forenkle proceduren ville EFTA-Tilsynsmyndigheden foretrække, at de nationale myndigheder anvendte EØS-retten direkte, således at virksomhederne ikke tvinges til at lade EFTA-Tilsynsmyndigheden behandle de aspekter i sagerne, der henhører under EØS-retten.

14. Et stigende antal større sager med berøring til EF- og EØS-konkurrenceretten er i de sidste tredive år blevet afgjort på basis af retspraksis fra De Europæiske Fællesskabers Domstol og Ret i Første Instans og EFTA-Domstolen, af beslutninger truffet af Kommissionen og EFTA-Tilsynsmyndigheden, fritagelsesforordninger udstedt af Kommissionen og retsakter svarende til Kommissionens gruppefritagelsesforordninger som omhandlet i bilag XIV til EØS-aftalen. Det er derfor nu nemmere for de nationale myndigheder at anvende denne lovgivning.

15. EFTA-Tilsynsmyndigheden ønsker at fremme samarbejdet med alle EFTA-staternes konkurrencemyndigheder. Den

må imidlertid konstatere, at lovgivningen i EFTA-staterne ikke giver konkurrencemyndighederne de proceduremæssige midler til at anvende artikel 53, stk. 1, og artikel 54 i EØS-aftalen. Under disse omstændigheder kan den adfærd, som EØS-bestemmelserne omhandler, kun behandles effektivt af de nationale myndigheder på basis af den nationale ret.

EFTA-Tilsynsmyndigheden finder det ønskeligt, at de nationale myndigheder, når de behandler sager, der falder ind under anvendelsesområdet for artikel 53 og 54 i EØS-aftalen, anvender disse bestemmelser, eventuelt i forbindelse med de nationale konkurrenceregler.

16. Når de nationale myndigheder ikke har denne mulighed og udelukkende kan anvende national ret på disse sager, må det sikres, at anvendelsen af denne ret ikke skader den ensartede anvendelse — i hele EØS-området — af EØS-reglerne vedrørende karteller og den fulde virkning af de retsakter, som udstedes i henhold til disse regler⁽¹³⁾. Som mindstemål skal den løsning, der findes i et tilfælde, der henhører under EØS-retten, være forenelig med denne ret, da eventuelle konflikter, der måtte opstå, når national ret og EØS-konkurrenceretten anvendes samtidig, ifølge EØS-aftalen skal løses på en sådan måde, at EØS-retten har forrang. Farmålet med dette princip er at udelukke eventuelle nationale foranstaltninger, som kan anfægte EØS-aftalens bestemmelsers fulde gennemslagskraft⁽¹⁴⁾. Det følger desuden af artikel 3 i EØS-aftalen og artikel 2 i tilsyns- og domstolsaftalen, at EFTA-staterne skal samarbejde i god tro og afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af EØS-aftalens målsætninger i fare.

17. Risikoen for modstridende beslutninger er større, når en national konkurrencemyndighed anvender sin nationale ret i stedet for EØS-retten. Når en EFTA-stats konkurrencemyndighed anvender EØS-retten, skal den overholde de beslutninger, som EFTA-Tilsynsmyndigheden eller Kommissionen tidligere har truffet i samme sag. Det skal bemærkes, at når der i den pågældende sag kun er sendt en administrativ skrivelse, gælder det ifølge EF-Domstolens retspraksis og artikel 6 i EØS-aftalen, at selv om sådanne skrivelser ikke er bindende for de nationale retter, er den opfattelse, som EFTA-Tilsynsmyndigheden eller Kommissionen⁽¹⁵⁾ har tilkendegivet, dog et forhold, som de nationale retter kan tage i betragtning ved deres prøvelse af, om de pågældende aftaler eller den pågældende adfærd strider mod artikel 53⁽¹⁶⁾. EFTA-Tilsynsmyndigheden mener, det samme gør sig gældende for de nationale myndigheder.

⁽¹³⁾ Sag 14/68, Walt Wilhelm og andre mod Bundeskartellamt, Sml. 1969, s. 1, præmis 4.

⁽¹⁴⁾ Se nr. 14 i EFTA-Tilsynsmyndighedens meddelelse om samarbejde mellem de nationale domstole og EFTA-Domstolen om anvendelse af artikel 53 og 54 i EØS-aftalen.

⁽¹⁵⁾ Se fodnote 2.

⁽¹⁶⁾ Sag 99/79 Lancôme mod Etos, Saml 1980, s. 2511, præmis 11, citeret i ovennævnte meddelelse om samarbejdet mellem de nationale domstole og EFTA-Tilsynsmyndigheden om anvendelse af artikel 53 og 54.

18. Når der ved en beslutning fra EFTA-Tilsynsmyndigheden eller Kommissionen konstateres en krænkelse af artikel 53 og 54, kan denne beslutning være til hinder for anvendelse af den nationale ret, der måtte tillade, hvad EFTA-Tilsynsmyndigheden eller Kommissionen har forbudt. Formålet med forbuddene i artikel 53, stk. 1, og 54 er at sikre lige konkurrencevilkår inden for et homogent EØS. De skal strengt overholdes for ikke at hæmme EØS-konkurrencereglernes effektivitet og ensartethed og foranstaltninger, der træffes i medfør af dem⁽¹⁷⁾.

19. Retsstillingen er mindre klar, når det skal afgøres, om de nationale myndigheder kan anvende strengere nationale konkurrenceregler, når EFTA-Tilsynsmyndigheden i den sag, de behandler, allerede har truffet beslutning om individuel fritagelse, eller sagen er omfattet af en gruppefritagelse. I Walt Wilhelm-dommen bekræftede Domstolen, at traktaten »tillader Fællesskabets myndigheder at udøve en vis positiv, omend indirekte virksomhed med henblik på at fremme en harmonisk udvikling af det økonomiske liv i Fællesskabet som helhed« (præmis 5 i dommen). I sagen vedrørende Bundeskartellamt/Volkswagen AG og VAG Leasing GmbH⁽¹⁸⁾ gjorde Kommissionen gældende, at de nationale myndigheder ikke kan forbyde aftaler, der er fritaget. Fællesskabsretten ville ikke finde ensartet anvendelse i de tilfælde, hvor den fællesskabsretlige fritagelse blev gjort afhængig af nationale bestemmelser på området. En og samme aftale ville ikke alene blive behandlet forskelligt afhængig af den enkelte EF-medlemsstats ret, hvilket ville være en hindring for den ensartede anvendelse af fællesskabsretten, men man ville tillige fratage en fællesskabsforanstaltning dens fulde virkning, og en sådan foranstaltning er der utvivlsomt tale om i forbindelse med en fritagelse i henhold til artikel 81, stk. 3. EF-Domstolen har imidlertid ikke i ovennævnte sag afgjort dette spørgsmål. Som allerede nævnt ovenfor er samtidig anvendelse af national lovgivning i EFTA-staterne kun forenelig med EØS-retten, hvis den ikke hæmmer EØS-konkurrencereglernes effektivitet og ensartethed og foranstaltninger, der træffes i medfør af dem.

20. Hvis EFTA-Tilsynsmyndighedens Direktorat for Konkurrence og Statsstøtte sender en administrativ skrivelse, i hvilken det gøres gældende, at en aftale eller praksis er uforenelig med artikel 53 i EØS-aftalen, men hvori det samtidig erklæres, at direktoratet af administrative prioriteringsgrunde ikke vil opfordre EFTA-Tilsynsmyndigheden til at træffe afgørelse i sagen efter de i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen fastsatte procedurer, er det klart, at de nationale myndigheder, på hvis område den pågældende aftale eller praksis har virkninger, kan gribe ind over for denne aftale.

⁽¹⁷⁾ Se fodnote 14.

⁽¹⁸⁾ Sag C-266/93, Sml. 1995, s. I-3477; se også forslag til afgørelse fra generaladvokat Tesauo i samme sag, præmis 51.

21. Hvis der foreligger en administrativ skrivelse, i hvilken Direktoratet for Konkurrence og Statsstøtte anfører, at en aftale er konkurrencebegrænsende efter artikel 53, stk. 1, men opfylder betingelserne for at nyde godt af en fritagelse efter artikel 53, stk. 3, opfordrer EFTA-Tilsynsmyndigheden de nationale myndigheder til at konsultere den, før de beslutter, om der bør vedtages en beslutning baseret på EØS-retten eller den nationale ret, der går i en anden retning.

22. Hvad angår de administrative skrivelser, i hvilke Kommissionen tilkendegiver, at den ikke på basis af de oplysninger, som den er i besiddelse af, finder anledning til at skride ind efter bestemmelserne i traktatens artikel 81, stk. 1, eller artikel 82, gælder det, at »denne omstændighed ikke i sig selv kan medføre, at de nationale myndigheder ikke på de nævnte aftaler kan anvende nationale konkurrenceregler, der eventuelt er strengere end fællesskabsrettens konkurrenceregler«, jf. Domstolens dom i sagen vedrørende Procureur de la République mod Giry og Guerlain⁽¹⁹⁾. At Kommissionen har fundet, at en given praksis ikke rammes af forbuddet i artikel 85, stk. 1 og 2 (nu artikel 81, stk. 1 og 2) eller artikel 82 »som alene omhandler aftaler« eller en dominerende stilling, »der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, hindrer på ingen måde de nationale myndigheder i at bedømme den nævnte praksis eller de begrænsede virkninger, den kan have på nationalt plan«. EFTA-Tilsynsmyndigheden mener, at samme principper skal anvendes på administrative skrivelser med samme indhold, som udsendes af EFTA-Tilsynsmyndigheden i forholdet til de nationale myndigheder i EFTA-staterne.

II. RETNINGSLINJER FOR OPGAVEFORDELINGEN

23. Samarbejdet mellem EFTA-Tilsynsmyndigheden og de nationale konkurrencemyndigheder foregår under overholdelse af de gældende retsregler. For det første skal den pågældende praksis kunne påvirke samhandelen mellem de kontraherende parter i EØS-aftalen mærkbart for at henhøre under EØS-retten og ikke blot den nationale konkurrenceret. Dernæst har EFTA-Tilsynsmyndigheden enekompetence til at erklære bestemmelserne i EØS-aftalens artikel 53, stk. 1, uanvendelige i henhold til artikel 53, stk. 3.

24. I praksis kan beslutninger, der træffes af en national myndighed, kun anvendes i realiteten på konkurrencebegrænsninger, hvis virkninger føles i hovedsagen inden for dens område. Det gælder navnlig de begrænsninger, der er nævnt i artikel 4, stk. 2, litra a), i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen, dvs. aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, hvori der kun deltager virksomheder fra én EFTA-stat eller en EF-medlemsstat, og som, selv om de hverken vedrører indførsel

⁽¹⁹⁾ Forenede sager 253/78 og 1-3/79, Procureur de la République/Giry og Guerlain, Sml. 1980, s. 2327, præmis 18.

eller udførsel mellem de kontraherende parter i EØS-aftalen, kan påvirke samhandelen inden for EØS⁽²⁰⁾. Det volder faktisk store vanskeligheder af juridisk art for en national myndighed at gennemføre en undersøgelse ud over de nationale grænser, især når der skal foretages virksomhedskontrol, og det samme gælder eksterritorial håndhævelse af myndighedens beslutninger. EFTA-Tilsynsmyndigheden må derfor i de fleste tilfælde selv behandle sager, der implicerer virksomheder, hvis relevante aktiviteter udøves i flere EFTA-stater.

25. Det er endvidere nødvendigt, at en national myndighed, der har tilstrækkelige menneskelige og materielle ressourcer og de nødvendige beføjelser, kan færdigbehandle sager, der henhører under EØS-reglerne, og som den selv ønsker at behandle. De nationale myndigheders effektivitet afhænger således af de undersøgelsesbeføjelser, som de er tillagt, men også af de retsmidler, de råder over med henblik på at afgøre en sag, herunder beføjelser til at træffe foreløbige beslutninger i hastesager, samt de sanktioner, de kan fastsætte over for virksomheder, der kendes skyldige i overtrædelse af konkurrence-reglerne. EFTA-Tilsynsmyndigheden ønsker at undgå, at forskellene i EFTA-staternes procedureregler medfører, at løsninger i ensartede sager ikke har samme effektivitet.

26. For at afgøre hvilke sager EFTA-Tilsynsmyndigheden selv skal behandle, tager den højde for virkningerne af aftalen eller den dominerende stilling og overtrædelsens art.

I princippet skal de nationale myndigheder behandle sager, der væsentligst har virkninger på deres område, og som efter en foreløbig gennemgang ikke ser ud til at kunne fritages efter artikel 53, stk. 3 i EØS-aftalen. EFTA-Tilsynsmyndigheden forbeholder sig dog at behandle sager, der har særlig interesse for EØS-aftalen.

Væsentligst nationale virkninger

27. Det skal indledningsvis bemærkes, at der her udelukkende er tale om sager, der falder ind under anvendelsesområdet for artikel 53 og 54 i EØS-aftalen.

Når det er sagt, må det antages, at de faktiske og forventede virkninger af en aftale eller misbrug af en dominerende stilling er tæt knyttet til det område, hvor den pågældende aftale eller praksis udøves samt til det geografiske marked for de berørte varer eller tjenester.

⁽²⁰⁾ EF-Domstolen har udtalt, at det er muligt, at en aftale, selv om den »ikke vedrører indførsel eller udførsel mellem medlemsstater«, efter artikel 4 i forordning nr. 17 alligevel »er i stand at påvirke handelen mellem medlemsstater« efter traktatens artikel 81, stk. 1 (sag 43/69, Bilger/Jehle, Sml. 1970, s. 136, præmis 5).

28. Når det geografiske marked er begrænset til en enkelt EFTA-stats område, og den pågældende aftale eller praksis kun anvendes i denne stat, må det antages, at virkningerne heraf væsentligst vil gøre sig gældende i denne stat, selv om den pågældende aftale eller praksis kan tænkes at påvirke samhandelen mellem stater inden for det område, der er omfattet af EØS-aftalen.

Overtrædelsens art: sager, der ikke kan fritages

29. Det nedenfor anførte gælder både for sager, der forelægges EFTA-Tilsynsmyndigheden, og sager, der forelægges en national konkurrencemyndighed, samt sager, som kan forelægges begge.

Der bør skelnes mellem overtrædelser af EØS-aftalens artikel 53 og overtrædelser af artikel 54.

30. EFTA-Tilsynsmyndigheden har enekompetence til at erklære bestemmelserne i artikel 53, stk. 1, uanvendelige i henhold til traktatens artikel 53, stk. 3. Enhver anmeldt aftale, som umiddelbart må forventes at blive fritaget, bør derfor undersøges af EFTA-Tilsynsmyndigheden, der tager hensyn til de kriterier, der er fastlagt i så henseende af De Europæiske Fællesskabers Domstol og Ret i Første Instans og EFTA-Domstolen, samt ved EFTA-Tilsynsmyndighedens egen beslutningspraksis og de relevante EØS-regler.

31. EFTA-Tilsynsmyndigheden har samme rolle i forbindelse med behandling af klager, der henhører under dens enekompetence, som f.eks. tilbagekaldelse af en fritagelse, der tidligere er indrømmet efter artikel 53, stk. 3⁽²¹⁾.

32. Derimod gælder der ikke en sådan begrænsning med hensyn til anvendelsen af EØS-aftalens artikel 54. EFTA-Tilsynsmyndigheden og EFTA-staterne har konkurrerende kompetence til at behandle klager og fastsætte sanktioner på grund af misbrug af en dominerende stilling.

Sager af særlig betydning for EØS-aftalen

33. Visse sager, der efter EFTA-Tilsynsmyndighedens opfattelse har særlig betydning for EØS-aftalen, vil oftest blive behandlet af EFTA-Tilsynsmyndigheden, selv om de opfylder ovennævnte betingelser (nr. 27-28 og 29-32), og som følge heraf kunne behandles af en national myndighed.

34. Denne kategori omfatter sager, der rejser et nyt juridisk problem, dvs. et problem, som endnu ikke er behandlet i en beslutning vedtaget af EFTA-Tilsynsmyndigheden eller Kommissionen eller en dom afsagt af De Europæiske Fællesskabers Domstol eller Ret i Første Instans eller EFTA-Domstolen.

⁽²¹⁾ Automec II, se fodnote 3, præmis 75.

35. En sags økonomiske betydning er ikke i sig selv en begrundelse for at lade EFTA-Tilsynsmyndigheden behandle den. EFTA-Tilsynsmyndigheden kan dog gribe ind, hvis virksomheder i andre stater på det område, der er omfattet af EØS-aftalen, hindres alvorligt i at få adgang til det pågældende marked.

36. Foreligger der mistanke om konkurrencebegrænsende praksis udvist af en offentlig virksomhed, en virksomhed, som en EFTA-stat har indrømmet særlige eller eksklusive rettigheder efter EØS-aftalens artikel 59, stk. 1, eller en virksomhed, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af et fiskalt monopol efter EØS-aftalens artikel 59, stk. 2, kan der ligeledes være tale om en sag, der har særlig betydning for EØS-aftalen.

III. SAMARBEJDE OM SAGER, DER FØRST INDBRINGES FOR EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDEN

37. De sager, som EFTA-Tilsynsmyndigheden behandler, har tre mulige udgangspunkter: procedurer på EFTA-Tilsynsmyndighedens eget initiativ, anmeldelser og klager. Det giver sig selv, at procedurer på Kommissionens eget initiativ ikke egner sig til en decentral behandling af de nationale konkurrencemyndigheder.

38. EFTA-Tilsynsmyndighedens enekompetence, hvad angår anvendelse af EØS-aftalens artikel 53, stk. 3, i individuelle sager, udelukker, at sager, der er anmeldt til EFTA-Tilsynsmyndigheden efter artikel 4, stk. 1, i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen, af parter, der ønsker at påberåbe sig artikel 53, stk. 3, behandles af en national konkurrencemyndighed på EFTA-Tilsynsmyndighedens initiativ. Ifølge Førsteinstansrettens retspraksis og artikel 6 i EØS-aftalen indebærer denne enekompetence, at virksomheder, der anmoder om fritagelse, kan kræve, at EFTA-Tilsynsmyndigheden træffer beslutning om anmodningens materielle aspekter ⁽²²⁾.

39. De nationale konkurrencemyndigheder kan efter anmodning fra EFTA-Tilsynsmyndigheden behandle klager, der ikke vedrører artikel 53, stk. 3, nemlig klager, der vedrører aftaler, som i henhold til artikel 4, stk. 1, i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen og artikel 1, stk. 1, i bilag XIV til EØS-aftalen skal anmeldes, men som ikke er anmeldt til EFTA-Tilsynsmyndigheden, og klager over en påstået overtrædelse af artikel 54 i EØS-aftalen. Det er derimod ikke hensigtsmæssigt, at klager, der henhører under EFTA-Tilsynsmyndighedens

enekompetence, som f.eks. ophævelse af en fritagelse, behandles af en national konkurrencemyndighed ⁽²³⁾.

40. Der bør tages hensyn til de kriterier, der er nævnt ovenfor under nr. 23 til 36 vedrørende EFTA-Tilsynsmyndighedens eller en national myndigheds behandling af en sag, herunder vedrørende det geografiske område, hvor aftalen eller den dominerende stilling udøver sine virkninger (nr. 27 til 28).

EFTA-Tilsynsmyndighedens ret til at afvise en klage

41. Det fremgår af EF-Førsteinstansrettens retspraksis, at EFTA-Tilsynsmyndigheden på visse betingelser er berettiget til at afvise en klage, hvis der ikke foreligger en tilstrækkelig fællesskabsinteresse til at fortsætte undersøgelsen af sagen ⁽²⁴⁾. EFTA-Tilsynsmyndigheden mener, at EFTA-Tilsynsmyndigheden kan anvende et lignende princip om tilstrækkelig stærk interesse for EØS-aftalen inden for rammerne af EØS-aftalen.

42. Den ret, der således tillægges EFTA-Tilsynsmyndigheden, er en følge af EFTA-Tilsynsmyndighedens, de nationale domstoles og — når de er tillagt sådanne beføjelser — de nationale konkurrencemyndigheders konkurrerende kompetence, hvad angår anvendelse af EØS-aftalens artikel 53, stk. 1, og artikel 54 og den beskyttelse, klagerne dermed får over for de retslige og administrative instanser. Denne konkurrerende kompetence fremgår klart af De Europæiske Fællesskabers Domstols og Førsteinstansrets retspraksis, idet det her fastslås, at artikel 3 i forordning 17, som hjemler retten til at indgive klage til Kommissionen om påstået overtrædelse af EF-traktatens artikel 81 og 82, og som svarer til artikel 3 i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen, ikke giver klageren ret til at kræve, at Kommissionen vedtager en beslutning efter EF-traktatens artikel 249 om, hvorvidt den påståede overtrædelse foreligger ⁽²⁵⁾. EFTA-Tilsynsmyndigheden mener i medfør af artikel 3 i tilsyns- og domstolsaftalen, at det samme gælder over for EFTA-Tilsynsmyndigheden.

Betingelser for at afvise en klage

43. For at en klage kan behandles af en national myndighed, skal de ovenfor nævnte betingelser, der fremgår af EF-Førsteinstansrettens retspraksis, endvidere være opfyldt.

⁽²²⁾ Sag T-23/90, Peugeot mod Kommissionen, Sml. 1991, s. II-653, præmis 47.

⁽²³⁾ Automec II, se fodnote 3, præmis 75.

⁽²⁴⁾ Automec II, se fodnote 3, præmis 85, citeret i sag T-114/92, BEMIM mod Kommissionen, Sml. 1995, s. II-147, præmis 80, samt i sag T-77/95, SFEI m.fl. mod Kommissionen, Sml. 1997, s. II-1, præmis 29 og 55.

⁽²⁵⁾ Bl.a. sag 125/78, GEMA mod Kommissionen, Sml. 1979, s. 3173, præmis 17, og sag T-16/91, Rendo m.fl. mod Kommissionen, Sml. 1992, s. II-2417, præmis 98.

44. Den første af disse betingelser er, at EFTA-Tilsynsmyndigheden, for i hver enkelt sag at kunne vurdere om sagen har tilstrækkelig interesse for EØS-aftalen til at begrunde en fortsat undersøgelse, skal foretage en omhyggelig undersøgelse af de faktiske og retlige omstændigheder, der er fremført i klagen ⁽²⁶⁾. Ifølge begrundelseskravet i tilsyns- og domstolsaftalens artikel 16 skal EFTA-Tilsynsmyndigheden over for klageren angive de retlige og faktiske omstændigheder, som har fået den til at fastslå, at der ikke foreligger tilstrækkelig interesse for EØS-aftalen til at fortsætte undersøgelsesforanstaltningerne. EFTA-Tilsynsmyndigheden kan således ikke begrænse sig til en abstrakt henvisning til EØS-aftalens interesse ⁽²⁷⁾.

45. Ved vurderingen af om en klage kan afvises på grund af manglende interesse for EØS-aftalen, skal EFTA-Tilsynsmyndigheden foretage en afvejning af den påståede overtrædelses betydning for EØS-aftalens funktion, sandsynligheden for, at det kan godtgøres, at der foreligger en overtrædelse, og rækkevidden af de undersøgelsesforanstaltninger, der vil være nødvendige for at give EFTA-Tilsynsmyndigheden det bedst mulige grundlag for at opfylde sin opgave, at overvåge overholdelsen af EØS-aftalens artikel 53 og 54 ⁽²⁸⁾. Som fastslået i Førsteinstansrettens dom i BEMIM-sagen ⁽²⁹⁾ gælder det, at når virkningerne af de påståede overtrædelser, der er genstand for en klage, i det væsentligste kun er mærkbare i én enkelt EF-medlemsstat, og når der allerede verserer sager ved denne EF-medlemsstats domstole og for de kompetente administrative myndigheder mellem klageren og den virksomhed, der klages over, er Kommissionen berettiget til at afvise klagen med den begrundelse, at sagen ikke har tilstrækkelig interesse for Fællesskabet, idet det dog herved forudsættes, at klagerens rettigheder kan beskyttes i tilstrækkelig grad. Under lignende omstændigheder i forbindelse med en EFTA-stat kan EFTA-Tilsynsmyndigheden afvise en klage med den begrundelse, at sagen ikke har tilstrækkelig interesse for EØS-aftalen, idet det dog herved forudsættes, at klagerens rettigheder kan beskyttes i tilstrækkelig grad. Lokalisering af kartellets virkninger er især vigtig for karteller, hvori der kun deltager virksomheder fra én EF-medlemsstat eller EFTA-stat, og som, selv om de hverken vedrører indførsel eller udførsel mellem de kontraherende parter i EØS-aftalen efter artikel 4, stk. 2, litra a), i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen ⁽³⁰⁾, kan påvirke samhandelen inden for EØS. Hvad angår beskyttelse af klagerens rettigheder mener EFTA-Tilsynsmyndigheden, at det er nødvendigt, at indbringelse af klagen for den nationale myndighed fuldt ud sikrer denne beskyttelse. Med hensyn hertil mener EFTA-Tilsynsmyndigheden, at effektiviteten af de nationale myndigheders indgreb bl.a. afhænger af, om de har mulighed for at træffe midlertidige foranstaltninger, med det forbehold at det i lovgivningen i nogle EFTA-stater foreskrives,

at sådanne foranstaltninger udelukkende kan træffes af en retsinstans.

Procedure

46. Hvis EFTA-Tilsynsmyndigheden mener, at disse betingelser er opfyldt, forespørger den konkurrencemyndigheden i den EFTA-stat, på hvis område virkningerne af den anfægtede aftale eller praksis i det væsentligste er mærkbare, om den er villig til at undersøge og afgøre sagen. I bekræftende fald afviser EFTA-Tilsynsmyndigheden den indbragte klage på grund af manglende tilstrækkelig interesse for EØS-aftalen med den begrundelse, at sagen vil blive behandlet af den nationale konkurrencemyndighed på eget initiativ eller på klagerens foranledning. EFTA-Tilsynsmyndigheden stiller de relevante dokumenter, den er i besiddelse af, til den nationale myndigheds rådighed ⁽³¹⁾.

47. Hvad angår undersøgelsen af klagen, skal det præciseres, at konkurrencemyndigheder ifølge EF-Domstolens dom i sag C-67/91 ⁽³²⁾ (sagen om de spanske banker) ved anvendelsen af nationale eller EØS-konkurrenceregler ikke som bevismidler kan anvende ikke-offentliggjorte oplysninger, der indeholdes i besvarelserne af begæringer om oplysninger rettet til virksomhederne i medfør af artikel 11 i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen, samt oplysninger fremkommet ved kontrolundersøgelser i medfør af samme kapitels artikel 14. Disse oplysninger udgør imidlertid indicier, som i givet fald kan berettige, at der indledes en national sag ⁽³³⁾.

IV. SAMARBEJDE OM SAGER, DER FØRST INDBRINGES FOR EN NATIONAL MYNDIGHED

Inledning

48. Der er tale om sager, der falder ind under anvendelsesområdet for EØS-konkurrenceregler, og som en national konkurrencemyndighed behandler på eget initiativ udelukkende

⁽²⁶⁾ Automec II, se fodnote 3, præmis 82.

⁽²⁷⁾ Automec II, se fodnote 3, præmis 85.

⁽²⁸⁾ Automec II, se fodnote 3, præmis 86, citeret i BEMIM, præmis 80.

⁽²⁹⁾ Se fodnote 24, præmis 86.

⁽³⁰⁾ Se fodnote 20.

⁽³¹⁾ Hvis der anmodes om, at oplysningerne forbliver fortrolige for at sikre meddelerens anonymitet, skal institutioner og lignende, der går ind på at modtage sådanne oplysninger, i overensstemmelse med EØS-aftalens artikel 122 respektere en sådan betingelse (sag 145/83, Adams mod Kommissionen, Sml. 1985, s. 3539). EFTA-Tilsynsmyndigheden vil derfor kun meddele de nationale myndigheder navnet på sine anonyme meddelere, såfremt disse på EFTA-Tilsynsmyndighedens anmodning frafalder deres krav om anonymitet over for den nationale myndighed, der kan komme til at behandle deres klage.

⁽³²⁾ Sag C-67/91, Dirección General de Defensa de la Competencia mod Asociación Española de Banca Privada (AEB), m.fl., Sml. 1992, s. I-4785, konklusionen.

⁽³³⁾ Se fodnote 32, præmis 39 og 43.

efter EØS-aftalens artikel 53, stk. 1, og artikel 54, eller i forbindelse med de nationale konkurrenceregler, eller eventuelt udelukkende efter de nationale konkurrenceregler. Det vil sige alle sager, som behandles af en national myndighed, før de eventuelt indbringes for EFTA-Tilsynsmyndigheden, uanset hvilken procedure der har indledt sagen (procedurer på den nationale myndigheds eget initiativ, anmeldelser, klager osv.). Det er således sager, der opfylder de betingelser, der er nævnt i del II (Retningslinjer for opgavefordelingen) i denne meddelelse.

49. Hvad angår de sager, de nationale myndigheder behandler ifølge EØS-retten, er det ønskeligt, at de systematisk underretter EFTA-Tilsynsmyndigheden om de procedurer, de har indledt. EFTA-Tilsynsmyndigheden underretter konkurrencemyndighederne i de øvrige EFTA-stater herom.

50. Det er navnlig nødvendigt med et sådant samarbejde om sager, der har særlig interesse for EØS, jf. nr. 33-36. Det er tale om a) alle de sager, der rejser et nyt juridisk problem, så man undgår beslutninger baseret på national ret eller EØS-retten, der er uforenelige med sidstnævnte, b) blandt de sager, der har størst økonomisk betydning, er det kun dem, der vedrører alvorlige hindringer for virksomheder fra andre medlemsstater eller EFTA-stater med hensyn til adgangen til det pågældende nationale marked, samt c) visse sager, hvor en offentlig virksomhed eller lignende (efter EØS-aftalens artikel 59, stk. 1 og 2) mistænkes for konkurrencebegrænsende praksis. De pågældende nationale myndigheder vurderer, eventuelt i samråd med EFTA-Tilsynsmyndigheden, om den konkrete sag falder ind under en af disse kategorier.

51. Sagen behandles af de nationale konkurrencemyndigheder i overensstemmelse med procedurerne i den nationale ret, uanset om myndighederne bringer EØS-konkurrencereglerne eller de nationale konkurrenceregler i anvendelse⁽³⁴⁾.

52. EFTA-Tilsynsmyndigheden mener endvidere, at de nationale konkurrencemyndigheder, på samme måde som de nationale domstole, ved behandlingen af konkurrencesager, der involverer artikel 53 og 54 i EØS-aftalen, har mulighed for inden for rammerne af de nationale processuelle regler og under forbehold af EØS-aftalens artikel 122 at rette forespørgsel til EFTA-Tilsynsmyndigheden vedrørende en eventuel

procedure, som denne har indledt, og vedrørende muligheden for, at EFTA-Tilsynsmyndigheden i overensstemmelse med kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen tager stilling til sager, som de nationale myndigheder behandler på eget initiativ. Konkurrencemyndighederne kan på samme betingelser rette henvendelse til EFTA-Tilsynsmyndigheden, såfremt den konkrete anvendelse af artikel 53, stk. 1, eller af artikel 54 medfører særlige vanskeligheder for at få oplysninger om de økonomiske og retlige omstændigheder, som EFTA-Tilsynsmyndigheden er i stand til at give⁽³⁵⁾.

53. EFTA-Tilsynsmyndigheden er overbevist om, at et tæt samarbejde med myndighederne kan hindre, at der træffes modstridende beslutninger. Hvis det imidlertid under en national procedure viser sig, at EFTA-Tilsynsmyndigheden muligvis vil afslutte en verserende procedure vedrørende samme sag med en beslutning, der ikke er forenelig med virkningerne af de nationale myndigheders beslutning, påhviler det disse at træffe egnede foranstaltninger (Walt Wilhelm) for at sikre uidskrænket anvendelse af EØS-konkurrencereglerne. EFTA-Tilsynsmyndigheden mener, disse foranstaltninger normalt bør indebære, at de nationale myndigheder udsætter deres afgørelse, til EFTA-Tilsynsmyndigheden har afsluttet den igangværende procedure. Når en national myndighed anvender den nationale ret, er denne udsættelse begrundet med princippet om, at samtidig anvendelse af nationale konkurrenceregler og EØS-retten ikke må påvirke effektiviteten og ensartetheden af EØS-konkurrencereglerne og de foranstaltninger, der træffes til at håndhæve dem⁽³⁶⁾, samt retssikkerhedsprincippet, og, når den anvender EØS-retten, udelukkende med retssikkerhedsprincippet. EFTA-Tilsynsmyndigheden vil bestræbe sig på at prioritere de sager, hvis behandling er udsat af de nationale myndigheder. Man kan imidlertid forestille sig en anden mulighed, der går ud på at konsultere EFTA-Tilsynsmyndigheden, før der vedtages en national beslutning. Denne kontakt skulle under overholdelse af konklusionen i dommen i sagen om de spanske banker indebære udveksling af de forberedende dokumenter til de planlagte beslutninger, således at EFTA-staternes myndigheder får mulighed for at tage hensyn til EFTA-Tilsynsmyndighedens beslutning i deres egen beslutningsproces, uden at denne skal udsættes, indtil EFTA-Tilsynsmyndigheden har truffet sin beslutning.

Procedure

Klager

54. Da klager ikke kan kræve, at EFTA-Tilsynsmyndigheden træffer beslutning om, hvorvidt den påståede overtrædelse faktisk foreligger, og da EFTA-Tilsynsmyndigheden kan afvise en klage på grund af utilstrækkelig stor interesse for EØS-aftalen, er der ikke særlige vanskeligheder for de nationale konkurrencemyndigheder ved behandlingen af klager, der i første omgang indbringes for disse, og som falder ind under EØS-konkurrencereglerne.

⁽³⁵⁾ Sag 234/89, *Delimitis mod Henninger Bräu*, Sml. 1991, s. I-935, præmis 53.

⁽³⁶⁾ Se fodnote 14 og nr. 16 i denne meddelelse.

⁽³⁴⁾ Se fodnote 32, præmis 32.

Anmeldelser

55. Selv om de udgør en meget lille procentdel af det samlede antal anmeldelser, der indgives til EFTA-Tilsynsmyndigheden, bør man være særlig opmærksom på de tilfælde, hvor EFTA-Tilsynsmyndigheden modtager anmeldelse af karteller, der er under behandling ved en national myndighed, for at forhale proceduren. Der tænkes her på tilfælde, hvor en virksomhed, der risikerer en forbudsbeslutning som følge af en procedure, der er indledt af en national myndighed efter artikel 53, stk. 1, eller efter national ret, anmelder den anfægtede aftale til EFTA-Tilsynsmyndigheden med anmodning om fritagelse efter EØS-aftalens artikel 53, stk. 3. En sådan anmeldelse foretages for at få EFTA-Tilsynsmyndigheden til at indlede en procedure efter artikel 2, 3 eller 6 i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen med det resultat, at EFTA-staternes myndigheder som følge af nævnte kapitels artikel 9, stk. 3, fratages kompetencen til at anvende bestemmelserne i artikel 53, stk. 1. En anmeldelse anses først for at være indgivet med det formål at forhale proceduren, når EFTA-Tilsynsmyndigheden har kontaktet den relevante nationale myndighed og sikret sig, at myndigheden er enig i denne vurdering. EFTA-Tilsynsmyndigheden opfordrer endvidere de nationale myndigheder til straks at underrette den om anmeldelser, de modtager, og som de mener har en sådan forhalende karakter.

56. Det samme gælder tilfælde, hvor der sker anmeldelse til EFTA-Tilsynsmyndigheden for at forhindre en umiddelbart forestående indledning af en national forbudsprocedure⁽³⁷⁾.

57. EFTA-Tilsynsmyndigheden bestrider naturligvis ikke, at den, der anmoder om fritagelse, har krav på, at der træffes en beslutning om anmodningens materielle aspekter (se nr. 38). Hvis EFTA-Tilsynsmyndigheden imidlertid mener, at hovedformålet med anmeldelsen er at blokere den nationale procedure, vil den på grund af sin enekompetence, hvad angår fritagelser, føle sig berettiget til ikke at give behandlingen af sagen prioritet.

58. Den nationale myndighed, som undersøger sagen, og som derfor har indledt en procedure, bør normalt anmode EFTA-Tilsynsmyndigheden om en foreløbig udtalelse om sandsynligheden for, at EFTA-Tilsynsmyndigheden fritager den anmeldte aftale. Hvad angår de nationale myndigheder, har EFTA-Tilsynsmyndigheden i sin meddelelse om samarbejdet med de nationale domstole udtalt, at en sådan anmodning vil være overflødig, hvor den nationale domstol i lyset af de relevante kriterier, som er udviklet ved EFTA-Domstolens og De Europæiske Fællesskabers Domstols og Førsteinstansrets retspraksis, ved Kommissionens tilsvarende gruppefritagelsesforordninger, der er omhandlet i bilag XIV til EØS-aftalen, har

fastslået, at den pågældende aftale, vedtagelse eller samordnede praksis ikke kan omfattes af en individuel fritagelse⁽³⁸⁾. Det samme gælder de nationale myndigheder.

59. Efter at have foretaget en foreløbig undersøgelse af aftalens retlige og faktiske omstændigheder afgiver EFTA-Tilsynsmyndigheden hurtigst muligt efter en fuldstændige anmeldelse af aftalen en foreløbig udtalelse om muligheden for fritagelse. Hvis gennemgangen af anmeldelsen har vist, dels at den pågældende aftale formodentlig ikke vil kunne fritages efter artikel 53, stk. 3, i EØS-aftalen, dels at virkningerne af aftalen i det væsentlige er lokaliseret i én EFTA-stat, vil udtalelsen gå ud på, at EFTA-Tilsynsmyndigheden ikke vil prioritere behandlingen af sagen.

60. EFTA-Tilsynsmyndigheden giver den nationale myndighed, der behandler sagen, samt de anmeldende parter skriftlig underretning om denne udtalelse. I samme skrivelse oplyser EFTA-Tilsynsmyndigheden endvidere, at det er meget usandsynligt, at den vil træffe beslutning i sagen, før den nationale myndighed, der behandler sagen, har truffet endelig beslutning, og at de anmeldende parter forbliver fri for eventuelle bøder, som EFTA-Tilsynsmyndigheden måtte pålægge dem.

61. I sit svar bør den nationale myndighed efter at have noteret sig EFTA-Tilsynsmyndighedens udtalelse forpligte sig til straks at kontakte EFTA-Tilsynsmyndigheden, hvis behandlingen af sagen fører til et andet resultat end EFTA-Tilsynsmyndighedens foreløbige udtalelse. Dette vil være tilfældet, hvis den nationale myndighed efter undersøgelse må konstatere, at den omhandlede aftale ikke bør forbydes i henhold til artikel 53, stk. 1, i EØS-aftalen, eller hvis denne bestemmelse ikke finder anvendelse i henhold til national ret. Den nationale myndighed skal endvidere fremsende kopi af sin endelige beslutning til EFTA-Tilsynsmyndigheden. De øvrige EFTA-staters konkurrencemyndigheder modtager kopi af korrespondancen til orientering.

62. EFTA-Tilsynsmyndigheden vil kun i helt specielle undtagelsestilfælde indlede procedure i samme sag, inden den igangværende procedure ved den nationale myndighed er afsluttet; i overensstemmelse med artikel 9, stk. 3, i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen ville dette have til følge, at denne myndighed mister kompetencen til at behandle sagen. Det vil kunne ske i tilfælde, hvor den nationale myndighed imod al forventning skulle konkludere, at der ikke er tale om en overtrædelse af artikel 53 eller 54 i EØS-aftalen eller de nationale konkurrenceregler, samt i tilfælde, hvor den nationale procedure trækker unødigt i langdrag.

⁽³⁷⁾ Hvad angår aftaler, der efter artikel 4, stk. 2, nr. 1, i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen ikke skal anmeldes, finder nr. 56 og 57 i denne meddelelse tilsvarende anvendelse på udtrykkelige anmodninger om fritagelse.

⁽³⁸⁾ Meddelelse om samarbejdet mellem EFTA-Tilsynsmyndigheden og de nationale domstole, nr. 27 og 28.

63. Før proceduren indledes, vil EFTA-Tilsynsmyndigheden konsultere den nationale myndighed for at få oplyst de retlige og faktiske grunde til den påtænkte gunstige beslutning eller grundene til, at proceduren trækker i langdrag.

V. AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

64. Denne meddelelse foregriber ikke De Europæiske Fællesskabers Domstols og Førsteinstansrets og EFTA-Domstolens fortolkning.

65. For at sikre en effektiv og ensartet anvendelse af EØS-retten inden for hele EØS for at give virksomhederne retlig klarhed og retssikkerhed anbefaler EFTA-Tilsynsmyndigheden de EFTA-stater, der endnu ikke har en lovgivning, der giver de nationale konkurrencemyndigheder mulighed for en effektiv anvendelse af artikel 53, stk. 1, og artikel 54 i EØS-aftalen, at indføre en sådan lovgivning.

66. Ved anvendelsen af denne meddelelse er EFTA-Tilsynsmyndigheden og EFTA-staternes kompetente myndigheder samt deres tjenestemænd og øvrige ansatte undergivet tavshedspligt i overensstemmelse med artikel 20 i kapitel II i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen.

67. Denne meddelelse finder ikke anvendelse på konkurrencereglerne inden for transportsektoren på grund af den særlige proceduremæssige behandling af sager inden for denne sektor ⁽³⁹⁾.

68. Den konkrete anvendelse af meddelelsen, herunder foranstaltninger der anses for ønskelige for at lette anvendelsen, vil blive gjort til genstand for en årlig undersøgelse af EFTA-staternes konkurrencemyndigheder og EFTA-Tilsynsmyndigheden i fællesskab.

69. Denne meddelelse vil blive taget op til fornyet gennemgang senest fire år efter dens vedtagelse.

⁽³⁹⁾ Se de relevante bestemmelser om anvendelsen af EØS-konkurrencereglerne på transportsektoren i artikel 3 i protokol 21 til EØS-aftalen og de relevante kapitler i protokol 4 til tilsyns- og domstolsaftalen.

Meddelelse fra EFTA-Tilsynsmyndigheden vedrørende 24. ændring af de proceduremæssige og materielle regler for statsstøtte (videreførelse af gyldighedsperioden for reglerne for støtte til miljøbeskyttelse)

(2000/C 307/07)

EFTA-Tilsynsmyndigheden har ved afgørelse af 16. februar 2000 besluttet, at reglerne i kapitel 15 i retningslinjerne om statsstøtte vedrørende støtte til miljøbeskyttelse, der blev vedtaget 19. januar 1994, skal gælde indtil 31. december 2000 og indtil Tilsynsmyndigheden har vedtaget de reviderede regler på dette område.

Meddelelse fra EFTA-Tilsynsmyndigheden om 25. ændring af de proceduremæssige og materielle regler for statsstøtte (forlængelse af gyldighedsperioden for reglerne om støtte til kunstfiberindustrien)

(2000/C 307/08)

EFTA-Tilsynsmyndigheden besluttede den 1. marts 2000, at reglerne i punkt 22.5(1) i kapitel 22 i rammebestemmelserne for statsstøtte til kunstfiberindustrien, der blev vedtaget den 6. marts 1996, skal affattes således:

»Ovenstående regler trådte i kraft den 1. april 1996 og gælder indtil den 31. december 2001, medmindre andet fastsættes i en ny beslutning. En beslutning om, hvorvidt de skal ophæves, vil afhænge af resultatet af revisionen af de multisektorale rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprojekter.«

DET STÅENDE UDVALG FOR EFTA-STATERNE

Fortegnelse over kreditinstitutter, der er tilladt i Island, Liechtenstein og Norge i henhold til artikel 3, stk. 7, i direktiv 77/780/EØF

(2000/C 307/09)

I artikel 3, stk. 7 og artikel 10, stk. 2 ⁽¹⁾ i Rådets første direktiv 77/780/EÆØF af 12. december 1977 om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut ⁽²⁾ fastsættes det, at Kommissionen skal udarbejde og offentliggøre en fortegnelse over alle kreditinstitutter, der har ret til at udøve virksomhed i EU-medlemsstaterne. I afsnit 6 b) i protokol 1 til EØS-aftalen hedder det, at i tilfælde, hvor sagsomstændigheder, procedurer, rapporter og lignende ifølge en af de omhandlede retsakter skal offentligøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, skal de tilsvarende oplysninger for EFTA-staternes vedkommende offentligøres i et særskilt EØS-afsnit deri.

Det er tredje gang, at EFTA-staternes Stående Udvalg efterkommer dette krav. Fortegnelsen, som offentligøres i bilaget til denne meddelelse, indeholder alle de kreditinstitutter, som er omfattet af ovennævnte første direktiv, og som udøver virksomhed i Island, Liechtenstein og Norge pr. 31. december 1999.

Fortegnelsen er udarbejdet af EFTA-staternes Stående Udvalg på grundlag af oplysninger fra de berørte EFTA-stater. Fortegnelsen er ikke juridisk bindende og har ingen retsvirkning. Hvis et institut, der ikke har fået meddelt tilladelse, fejlagtigt er medtaget i fortegnelsen, medfører dette ikke nogen ændring af dets retlige status. Hvis et institut derimod fejlagtigt ikke er medtaget i fortegnelsen, påvirker dette ikke gyldigheden af dets tilladelse.

FORKORTELSER I TABELLERNE

I kolonnen »Minimumskapital« har forkortelserne følgende betydning:

Forkortelse	Betydning
Y	Startkapital på over 5 mio. EUR
N	Startkapital mellem 1 og 5 mio. EUR
O	Ingen startkapital

I kolonnen »Situation med hensyn til indskudsgarantiordning« har forkortelserne følgende betydning:

Forkortelse	Betydning
Y	Normal indskudsgarantiordning ifølge direktiv 94/19/EF (artikel 3, stk. 1, første afsnit)
N	Tilsvarende indskudsgarantiordning ifølge direktiv 94/19/EF (artikel 3, stk. 1, andet afsnit)
O	Ingen garantiordning

⁽¹⁾ Artikel 10, stk. 2, gælder ikke i EØS-sammenhæng.

⁽²⁾ EFT L 322 af 17.12.1977, s. 30.

BILAG

ISLAND

For yderligere oplysninger:

Fjármálaeftirlitið (Financial Supervisory Authority)

Suðurlandsbraut 32
IS-108 Reykjavík
Tlf. (354) 525 27 00
Fax (354) 525 27 27.

Navn	Sted	Juridisk form	Anmærkninger	Minimums-kapital	Situation med hensyn til indskudsgarantiordning
1	2	3	4	5	6
Landsbanki Íslands hf.	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	Y
Búnaðarbanki Íslands hf.	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	Y
Íslandsbanki hf.	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	Y
Sparisjóðabanki Íslands hf.	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	Y
Eyrasparrisjóður	Patreksfjörður	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Bolungarvíkur	Bolungarvík	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Hafnarfjarðar	Hafnarfjörður	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Hornafjarðar og nágrennis	Höfn	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Hólahrepps	Sauðárkrókur	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Húnaflings og Stranda	Hvammstangi	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Höfðhverfinga	Grenivík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóðurinn í Keflavík	Keflavík	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Kópavogs	Kópavogur	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Mýrasýslu	Borgarnes	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Norðfjarðar	Norðfjörður	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Norðlendinga	Akureyri	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Ólafsfjarðar	Ólafsfjörður	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Ólafsvíkur	Ólafsvík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Reykjavíkur og nágrennis	Reykjavík	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Siglufjarðar	Siglufjörður	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Strandamanna	Hólmavík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður S-Þingeyinga	Laugar	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Súðavíkur	Súðavík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Svarfdæla	Dalvík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Vestmannaeyja	Vestmannaeyjar	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður vélstjóra	Reykjavík	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Þingeyrarhrepps	Þingeyri	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Þórshafnar og nágrennis	Þórshöfn	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Önundarfjarðar	Flateyri	⁽²⁾		N	Y
Fjárfestingarbanki atvinnulífsins hf. (FBA hf.)	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Greiðslumiðlun hf. (Visa Island) ⁽⁶⁾	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Kaupþing hf.	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Kreditkort hf. (Europay Island) ⁽⁶⁾	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Samvinnusjóður Íslands hf.	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Bygðastofnun	Reykjavík	⁽⁴⁾		Y	O ⁽³⁾
Ferðamálasjóður	Reykjavík	⁽⁴⁾		N	O ⁽³⁾
Hafnabótasjóður	Reykjavík	⁽⁴⁾		Y	O ⁽³⁾
Lánasjóður landbúnaðarins	Reykjavík	⁽⁴⁾		Y	O ⁽³⁾
Glitnir hf.	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Lýsing hf.	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
SP-fjármögnun hf.	Reykjavík	Hlutafélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾

⁽¹⁾ Aktieselskab.

⁽²⁾ Sparekasser i Island er selvejende institutioner.

⁽³⁾ Kreditinstitut, der ikke har ret til at modtage indlån fra offentligheden.

⁽⁴⁾ Statsejet institut.

⁽⁵⁾ Kreditinstitut, med leasing som hovedaktivitet, uanset hvorledes denne aktivitet finansieres. Har ret til at modtage indlån fra offentligheden.

⁽⁶⁾ Hovedaktivitet er betalingservice ved udstedelse af betalingskort.

LIECHTENSTEIN

For yderligere oplysninger:

Amt für Finanzdienstleistungen

Herrengasse 8
FL-9490 Vaduz
Tlf. (42 3) 236 62 21
Fax (42 3) 236 62 24.

Navn	Sted	Juridisk form	Anmærkninger	Minimums-kapital	Situation med hensyn til indskudsgarantiordning
1	2	3	4	5	6
Liechtensteinische Landesbank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft ⁽¹⁾		Y	Y
LGT Bank in Liechtenstein AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Verwaltungs- und Privat-Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Neue Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Centrum Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Volksbank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Hypo Investment Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Bank Wegelin (Liechtenstein) AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Bank Frick & Co. AG	Balzers	Aktiengesellschaft		Y	Y
Bank von Ernst (Liechtenstein) AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Raiffeisen Bank (Liechtenstein) AG	Schaan	Aktiengesellschaft		Y	Y
Serica Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Investment und Portfoliomanagement Bank AG	Schaan	Aktiengesellschaft		Y	Y

(¹) Aktieselskab.

NORGE

For yderligere oplysninger:

Kredittilsynet (The Banking, Insurance and Securities Commission of Norway)

PO Box 100 Bryn
N-0611 Oslo
Tlf. (47 22) 93 98 00
Fax (47 22) 72 02 36.

Navn	Sted	Juridisk form	Anmærkninger	Minimums-kapital	Situation med hensyn til indskudsgarantiordning
1	2	3	4	5	6
Andebu Sparebank	Andebu	Sb ⁽¹⁾		Y	Y
Ankenes Sparebank	Narvik	Sb		Y	Y
Arendal og Omegns Sparebank	Arendal	Sb		Y	Y
Askim Sparebank	Askim	Sb		Y	Y
Aurland Sparebank	Aurland	Sb		Y	Y
Aurskog Sparebank	Aurskog	Sb		Y	Y
Bamble og Langesund Sparebank	Stathelle	Sb		Y	Y
Berg Sparebank	Halden	Sb		Y	Y
Birkenes Sparebank	Birkeland	Sb		Y	Y
Bjugn Sparebank	Bjugn	Sb		Y	Y
Blaker Sparebank	Blaker	Sb		Y	Y
Borge Sparebank	Bøstad	Sb		N	Y
Bud Fræna og Hustad Sparebank	Elnesvågen	Sb		Y	Y
Bø Sparebank	Bø i Telemark	Sb		Y	Y
Cultura Sparebank	Oslo	Sb		N	Y
Drangedal og Tør-Dal	Drangedal	Sb		Y	Y
Sparebank Eidsberg Sparebank	Mysen	Sb		Y	Y

1	2	3	4	5	6
Eiker Drammen Sparebank	Drammen	Sb		Y	Y
Enebakk Sparebank	Enebakk	Sb		O (?)	Y
Etne Sparebank	Etne	Sb		Y	Y
Etnedal Sparebank	Etnedal	Sb		N	Y
Evje og Hornnes Sparebank	Evje	Sb		Y	Y
Fana Sparebank	Bergen	Sb		Y	Y
Fjaler Sparebank	Dale i Sunnfjord	Sb		Y	Y
Flekkefjord Sparebank	Flekkefjord	Sb		Y	Y
Fron Sparebank	Vinstra	Sb		Y	Y
Gildeskål Sparebank	Inndyr	Sb		N	Y
Gjerpen og Solum Sparebank	Skien	Sb		Y	Y
Gjerstad Sparebank	Gjerstad	Sb		N	Y
Gran Sparebank	Jaren	Sb		Y	Y
Grong Sparebank	Grong	Sb		Y	Y
Grue Sparebank	Kirkenær	Sb		Y	Y
Halden Sparebank	Halden	Sb		Y	Y
Haltdalen Sparebank	Haltdalen	Sb		N	Y
Harstad Sparebank	Harstad	Sb		Y	Y
Haugesund Sparebank	Haugesund	Sb		Y	Y
Hegra Sparebank	Hegra	Sb		Y	Y
Helgeland Sparebank	Mosjøen	Sb		Y	Y
Hjartdal og Gransherad Sparebank	Sauland	Sb		Y	Y
Hjelmeland Sparebank	Hjelmeland	Sb		Y	Y
Hol Sparebank	Geilo	Sb		Y	Y
Holla Sparebank	Ulefoss	Sb		Y	Y
Høland Sparebank	Bjørkelangen	Sb		Y	Y
Hønefoss Sparebank	Hønefoss	Sb		Y	Y
Indre sogn Sparebank	Årdalstangen	Sb		Y	Y
Klepp Sparebank	Kleppe	Sb		Y	Y
Klæbu Sparebank	Klæbu	Sb		Y	Y
Kragerø Sparebank	Kragerø	Sb		Y	Y
Kvinesdal Sparebank	Kvinesdal	Sb		Y	Y
Kvinnherad Sparebank	Rosendal	Sb		Y	Y
Larvikbanken Brunlanes Sparebank	Larvik	Sb		Y	Y
Lillesands Sparebank	Lillesand	Sb		Y	Y
Lillestrøm Sparebank	Lillestrøm	Sb		Y	Y
Lom og Skjåk Sparebank	Lom	Sb		Y	Y
Lunde Sparebank	Lunde	Sb		Y	Y
Luster Sparebank	Gaupne	Sb		Y	Y
Marker Sparebank	Ørje	Sb		Y	Y
Meldal Sparebank	Meldal	Sb		Y	Y
Melhus Sparebank	Melhus	Sb		Y	Y
Modum Sparebank	Vikersund	Sb		Y	Y
Narvik Sparebank	Narvik	Sb		Y	Y
Nes Prestegjelds Sparebank	Nesbyen	Sb		Y	Y
Neset Sparebank	Eidsvåg i Romsdal	Sb		Y	Y
Nordmøre Sparebank	Kristiansund	Sb		Y	Y
Nøtterø Sparebank	Tønsberg	Sb		Y	Y
Odal Sparebank	Sagstua	Sb		Y	Y
Opdals Sparebank	Oppdal	Sb		Y	Y
Orkdal Sparebank	Orkdal	Sb		Y	Y
Rindal Sparebank	Rindal	Sb		Y	Y
Ringerikes Sparebank	Hønefoss	Sb		Y	Y
Rygge-Vaaler Sparebank	Moss	Sb		Y	Y
Rørosbanken Røros Sparebank	Røros	Sb		Y	Y
Sandnes Sparebank	Sandnes	Sb		Y	Y
Sandsvær Sparebank	Kongsberg	Sb		Y	Y
Sauda Sparebank	Sauda	Sb		Y	Y
Selbu Sparebank	Selbu	Sb		Y	Y
Seljord Sparebank	Seljord	Sb		Y	Y
Setskog Sparebank	Setskog	Sb		N	Y
Skudenes & Aakra Sparebank	Åkrehamn	Sb		N	Y

1	2	3	4	5	6
Soknedal Sparebank	Soknedal	Sb		Y	Y
Sparebank 1 Hallingdal	Ål	Sb		Y	Y
Sparebanken Bien	Oslo	Sb		Y	Y
Sparebanken Evenes-Ballangen	Bogen i Ofoten	Sb		N	Y
Sparebanken Flora-Bremanger	Florø	Sb		Y	Y
Sparebanken Grenland	Porsgrunn	Sb		Y	Y
Sparebanken Hardanger	Utne	Sb		Y	Y
Sparebanken Hedmark	Hamar	Sb		Y	Y
Sparebanken Hemne	Kyrksæterøra	Sb		Y	Y
Sparebanken Jevnaker Lunner	Jevnaker	Sb		Y	Y
Sparebanken Midt-Norge	Trondheim	Sb		Y	Y
Sparebanken Møre	Ålesund	Sb		Y	Y
Sparebanken Nor (Union Bank of Norway)	Oslo	Sb		Y	Y
Sparebanken Nord-Norge	Tromsø	Sb		Y	Y
Sparebanken Pluss	Kristiansand S	Sb		Y	Y
Sparebanken Rana	Mo i Rana	Sb		Y	Y
Sparebanken Rogaland	Stavanger	Sb		Y	Y
Sparebanken sogn og Fjordane	Førde	Sb		Y	Y
Sparebanken Sør	Arendal	Sb		Y	Y
Sparebanken Vest	Bergen	Sb		Y	Y
Spareskillingsbanken	Kristiansand S	Sb		Y	Y
Spydeberg Sparebank	Spydeberg	Sb		Y	Y
Stadsbygd Sparebank	Stadsbygd	Sb		Y	Y
Stangvik Sparebank	Kvanne	Sb		N	Y
Strømmen Sparebank	Strømmen	Sb		Y	Y
Sunndal Sparebank	Sunnalsøra	Sb		Y	Y
Surnadal Sparebank	Surnadal	Sb		Y	Y
Søgne og Greipstad Sparebank	Søgne	Sb		Y	Y
Time Sparebank	Bryne	Sb		Y	Y
Tingvoll Sparebank	Tingvoll	Sb		N	Y
Tinn Sparebank	Rjukan	Sb		Y	Y
Tjeldsund Sparebank	Ramsund	Sb		N	Y
Tolga-Os Sparebank	Tolga	Sb		Y	Y
Totens Sparebank	Lena	Sb		Y	Y
Trøgstad Sparebank	Trøgstad	Sb		Y	Y
Tysnes Sparebank	Uggdal	Sb		Y	Y
Valle Sparebank	Valle	Sb		Y	Y
Vang Sparebank	Vang i Valdres	Sb		Y	Y
Vegårshei Sparebank	Vegårshei	Sb		N	Y
Verran Sparebank	Mosvik	Sb		O	Y
Vestfold Sparebank	Sandefjord	Sb		Y	Y
Vestre Slidre Sparebank	Slidre	Sb		Y	Y
Vik Sparebank	Vik i Sogn	Sb		Y	Y
Volda og Ørsta Sparebank	Volda	Sb		Y	Y
Voss Sparebank	Voss	Sb		Y	Y
Øksendal Sparebank	Øksendal	Sb		O	Y
Ørland Sparebank	Brekstad	Sb		Y	Y
Ørskog Sparebank	Ørskog	Sb		Y	Y
Øystre Slidre Sparebank	Heggenes	Sb		Y	Y
Åfjord Sparebank	Åfjord	Sb		Y	Y
Aasen Sparebank	Åsen	Sb		Y	Y
Bergensbanken ASA	Bergen	AS ⁽³⁾		Y	Y
Bolig- og Næringsbanken	Trondheim	AS		Y	Y
Christiania Bank og Kreditkasse	Oslo	AS	London Stockholm København ⁽⁴⁾ Cayman Islands Singapore New York	Y	Y

1	2	3	4	5	6
Den Norske Bank ASA	Bergen	AS	London Stockholm København Cayman Islands Singapore Hamburg New York	Y	Y
Finansbanken ASA	Oslo	AS		Y	Y
Fokus Bank ASA	Trondheim	AS		Y	Y
Gjensidige Bank AS	Lysaker	AS		Y	Y
Kredittbanken ASA	Ålesund	AS		Y	Y
Nordlandsbanken ASA	Bodø	AS		Y	Y
Romsdals Fellesbank ASA	Molde	AS		Y	Y
Storebrand Bank AS	Oslo	AS		Y	Y
Voss Veksel- og Landman	Voss	AS		Y	Y
Vår Bank AS	Oslo	AS		Y	Y
AS Fiskerikreditt	Tromsø	AS		N	O
ASA Eksportfinans	Oslo	AS		Y	O
Bolig- og Næringskreditt ASA	Trondheim	AS		Y	O
Den Nordenfjeldske Bykredittforening	Trondheim	AS		Y	O
Eiendomskreditt Norge AS	Bergen	AS		Y	O
Kommunekreditt Norge AS	Trondheim	AS		Y	Y
Landkreditt	Oslo	AS		Y	O
Norgeskreditt A/S	Bergen	AS		Y	O
Sparebankenes Kredittselskap AS	Oslo	AS		Y	O
American Express Company AS	Oslo	AS		Y	O
AS Bedriftsfinans	Tromsø	AS		Y	O
AS Finansiering	Oslo	AS		Y	O
Bergen Broker Finans AS	Bergen	AS		N	O
BNP Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Centralkassen AS	Oslo	AS		Y	O
Diners Club Norge AS	Oslo	AS		Y	O
DNB Factoring AS	Oslo	AS		Y	O
DNB Finans AS	Bergen	AS		Y	O
DNB Kort AS	Oslo	AS		N	O
Ellos Finans AS	Kolbotn	AS		Y	O
Europay Norge AS	Oslo	AS		Y	O
Factoror AS	Ålesund	AS		N	O
Fokus Finans AS	Trondheim	AS		Y	O
GE Capital Bilfinans AS	Fredrikstad	AS		N	O
Gjensidige Nor Finans AS	Lysaker	AS		Y	O
Handelsbanken Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Hedmark Finans AS	Hamar	AS		Y	O
Ikano Finans AS	Billingstad	AS		Y	O
K-Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Landkreditt Bolig AS	Oslo	AS		Y	O
Lease Plan Norge AS	Oslo	AS		Y	O
Midt-Norge Leasing AS	Trondheim	AS		Y	O
Møller Bilfinans AS	Oslo	AS		Y	O
Møre Finans AS	Ålesund	AS		N	O
Nord Finans AS	Bodø	AS		N	O
Olympia Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Pitney Bowes Finans Nor	Oslo	AS		Y	O
Skandiabanken Bilfinans AS	Bergen	AS		Y	O
Skandiabanken Merkefinans AS	Bergen	AS		Y	O
Sparebank 1 Kredittkort AS	Trondheim	AS		Y	O
Storebrand Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Visa Norge AS	Oslo	AS		O	O
Vår Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Westbroker Finans AS	Stavanger	AS		Y	O

(¹) »Sb»: Sparebank (sparekasse). Sparekasser i Norge er selvejende institutioner.

(²) O*: Små sparekasser, der var aktive inden EØS-direktiverne trådte i kraft, har stadig en »startkapital» på under 1 mio. EUR, hvilket er angivet med »O» i tabellen.

(³) Aktieselskab (AS eller ASA).

(⁴) **: Anmeldt planer om etablering af en filial, som endnu ikke er etableret.